

SAMEN VOOR KERKRADE-OOST

PERSOONLIJKE GROEI, GEMEENSCHAPPELIJK SUCCES

IN DIT AMBITIEPLAN

- SAMEN VOOR KERKRADE-OOST
 - OVER KERKRADE-OOST
 - HOE WE AL WERKEN AAN DE WIJK
 - WELZIJN VAN BEWONERS
-
- EEN NIEUWE VISIE VOOR KERKRADE-OOST
 - HOE WE DE VISIE WILLEN WAARMAKEN
-
- SAMENWERKING
 - HET BELANG VAN COMMUNICATIE
 - HET METEN VAN DE VOORTGANG

Onze ambitie is om het welvaarts- en
welzijnsniveau van de inwoners van
Kerkrade-Oost te verhogen.

PARTNERS

SAMEN VOOR KERKRADE-OOST

Aan de slag!

Samen gaan we aan de slag in Kerkrade-Oost, een wijk met uitdagingen, maar vooral veel kansen. In Kerkrade-Oost zijn de afgelopen jaren al verschillende projecten gestart die de wijk een stevige impuls geven. Rolduckerveld wordt de komende jaren bijvoorbeeld grootschalig aangepakt met de sloop van hoogbouwflats, vernieuwing van de openbare ruimte en nieuwbouw. En in de buurt Bleijerheide-Nulland is SUPERLOCAL gerealiseerd en wordt een nieuwe impuls gegeven aan de leefbaarheid, waarvoor inmiddels een wijkplan is opgesteld. Kortom, Kerkrade-Oost is volop in ontwikkeling!

Naast deze mooie ontwikkelingen is behoefte aan een ambitieplan dat een sterk fundament vormt voor een brede aanpak in Kerkrade-Oost. Om de leefbaarheid en veiligheid in Kerkrade-Oost structureel te versterken, willen gemeente, woningcorporaties en welzijn- en zorginstellingen komen tot een gemeenschappelijke visie. Gemeente Kerkrade, HEEMWonen, Wonen-Zuid, Impuls en Meander hebben hiervoor het initiatief genomen. Samen met alle andere partners én inwoners willen wij werken aan de versterking van de welvaart en leefbaarheid in de buurten. Daarmee dragen we bij aan de ambitie van Stadsregio Parkstad om de regio te ontwikkelen tot een vitale en leefbare regio met een krachtig economisch, fysiek en sociaal profiel.

Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid

Het is onze ambitie om het welvaarts- en welzijnsniveau van de inwoners van Kerkrade-Oost te verhogen en de leefbaarheid en veiligheid in de verschillende buurten te verbeteren. We richten ons op een groot aantal thema's, zoals arbeid en vrije tijd, subjectief welzijn, materieel welzijn, gezondheid, wonen, samenleving, veiligheid en milieu.

We realiseren ons dat de opgave groot is en niet van vandaag op morgen gerealiseerd is. Dit plan is daarom richtinggevend voor de langere termijn. Maar het kan niet blijven bij alleen een vergezicht. Daarom bevat dit plan ook voorbeelden van concrete initiatieven die de komende periode verder worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Daarmee geeft dit plan focus. We willen immers voorkomen dat er voortdurend nieuwe projecten opgestart worden waar niet van duidelijk is aan welk einddoel deze bijdragen. Daarnaast vergroot dit plan de samenhang tussen de programma's, plannen en projecten, zodat we als partners nog beter kunnen samenwerken om onze ambities waar te maken. Samen voor Kerkrade-Oost!

Een ambitieplan waar veel bewoners en organisaties over hebben meegedacht.

In het najaar van 2023 zijn inwoners en andere stakeholders betrokken bij de totstandkoming van dit ambitieplan. Samen doorliepen we 3 stappen: (1) analyse - begrijpen van de huidige situatie, (2) visie - bedenken van de gewenste situatie, en (3) strategie - uitwerken hoe we de visie de komende jaren gaan waarmaken.

Tijdens het proces hebben we op verschillende manieren input opgehaald bij verschillende partijen. Zo organiseerden we workshops voor de koplopersgroep (partners die ook op wijkniveau actief zijn en meedenken over de opgave) en de projectgroep (medewerkers van de 5 partnerorganisaties).

Actief op zoek naar verschillende perspectieven

We hebben verschillende activiteiten uitgevoerd om de meningen van bewoners, ondernemers en andere organisaties op te halen.

Pop-up locatie - Met een kraam en bakfiets hebben we op 4 verschillende plekken in de wijk gestaan en rondgelopen (1) Pastoor Wijnenplein, (2) Old Hickoryplein, (3) Hertogenlaan, en (4) Sint Pieterstraat. Bewoners, bezoekers en andere belangstellenden konden langskomen om hun visie op de wijk te geven: wat gaat goed, wat kan beter en wat zouden we moeten doen? Op een gemiddelde dag maakten zo'n 40 personen daar gebruik van (in totaal ± 160 personen).

Workshops specifieke doelgroepen - We organiseerden 4 gerichte workshops voor specifieke doelgroepen: (1) verenigingsleven en bewoners, (2) jongeren, (3) ondernemers, en (4) zorg & onderwijs. Hieraan hebben ± 35-40 mensen deelgenomen.

Scholen - In samenwerking met Basisschool Bleijerheide en Diabolo hebben we het kinderperspectief opgehaald. Aan de hand van een tekenopdracht hebben kinderen gekeken naar de identiteit van hun buurt en naar hun droom voor de toekomst. Daarnaast hebben we voor 2 groepen kinderen een kleine workshop georganiseerd om hier verder het gesprek over aan te gaan. 32 kinderen hebben een tekening gemaakt, in totaal hebben 16 kinderen deelgenomen aan de workshop.

Vragenlijst - We hebben onder de bewoners een vragenlijst uitgezet. Deze hebben we online (via de social media kanalen van de aangesloten organisaties en de gemeentepeiler) en offline verspreid (via Impuls). We hebben online 261 reacties ontvangen en offline 39 reacties. In totaal hebben we 300 reacties ontvangen op de vragenlijst. Daarmee zijn de uitkomsten niet representatief, maar geven ze wel een goed beeld hoe verschillende bewoners naar hun wijk kijken.

Interviews - We hebben ± 7 aanvullende interviews gehouden om meer inzichten te verkrijgen, bijvoorbeeld met de Gebiedsregisseur van Rolduckerveld, de projectleider Stedelijke Ontwikkeling Bleijerheide en Nulland, de projectleider van de omgevingsvisie van Kerkrade, de wijkagent, sociaal consulenten van HEEMwonen, Wijkbeheerder HEEMwonen en medewerkers leefbaarheid HEEMwonen.

IMPRESSIE

Bijeenkomst met bewoners en verenigingsleven

Workshop met leerlingen van Basisschool Bleijerheide

Bewonersperspectief ophalen

Vloggen over de pop-up locatie

Aan de slag met de koplopersgroep

Pizza-sessie jongeren

OVER KERKRADE-OOST

We starten hieronder met een korte omschrijving van Kerkrade-Oost. We beschrijven de identiteit, die bestaat uit de fysieke identiteit (locatie, ruimtelijke opzet, architectuur, voorzieningen) en de sociale identiteit (geschiedenis, woonbeleving, sociaal-culturele structuur, identiteit bewoners). Daarna geven we weer wat het huidige welzijnsniveau is en hoe bewoners naar verschillende welvaart-thema's kijken.

Kerkrade-Oost: een wijk met een divers karakter in een groene omgeving

Kerkrade-Oost is een wijk van Kerkrade. In Kerkrade-Oost wonen bijna 18.000 inwoners, zo'n 40% van het totale aantal bewoners van Kerkrade (in Kerkrade wonen ± 45.000 mensen). De bewoners van Kerkrade-Oost vormen een diverse groep. Zo zijn er relatief veel bewoners met herkomst buiten Nederland (37%, waar dit in Nederland gemiddeld 25% is), zijn er relatief veel ouderen (28% is 68+, tegenover 20% in Nederland) en weinig jongeren (21% is jonger dan 25 jaar, tegenover 28% in Nederland). Opvallend is verder ook dat er relatief veel gescheiden huishoudens zijn (12%, tegenover 8% in Nederland).

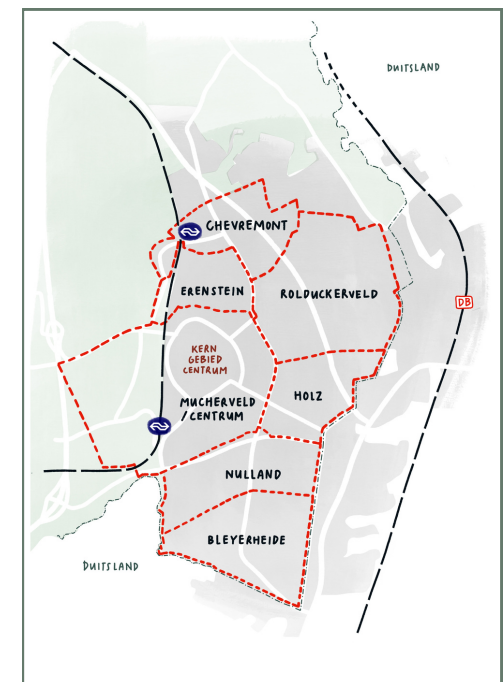
Kerkrade-Oost bestaat uit verschillende buurten: Bleijerheide, Nulland, Holz, Centrum Rolduckerveld, Erenstein en Chevremont*. Aan de westkant van de wijk ligt het centrum (ook onderdeel van Kerkrade-Oost). Aan de oost- en zuidkant grenst de wijk aan Duitsland. De buurten Bleijerheide, Nulland en Holz grenzen aan het Duitse Herzogenrath. Kenmerkend aan de omgeving is dat er veel natuur te vinden is, vanuit de wijk loop je eenvoudig het heuvelachtige landschap in.

* Bij de indeling maken we de volgende opmerkingen:

1. Chevremont hoort volgens de formele buurt- en wijkindeling van het CBS niet bij Kerkrade-Oost. Omdat de buurt logisch aansluit bij Erenstein en Rolduckerveld nemen we Chevremont wel mee in het ambitieplan.

2. Voor het centrum geldt dat we het kernwinkelgebied niet meenemen in dit ambitieplan. De reden is dat dit gebied een geheel eigen dynamiek kent en er al specifieke plannen op worden gesteld voor de ontwikkeling van het kernwinkelgebied.

Een wijk waar de geschiedenis van de Romeinen en de mijnen nog terug te vinden is

Kerkrade-Oost draagt een rijke geschiedenis met zich mee, gekenmerkt door betekenisvolle gebeurtenissen die zowel welvarende als uitdagende tijden hebben gevormd. Deze gebeurtenissen hebben bijgedragen aan de identiteit van Kerkrade-Oost als een gemeenschap van harde werkers en een hechte sociale samenleving. Onderstaand enkele belangrijke momenten.

Romeinse tijd (±50 VC tot ±450 NC)

De Romeinse tijd is terug te vinden in Kerkrade Oost. In Holz zijn enkele grafvelden uit de Romeinse tijd ontdekt en net buiten Kerkrade-Oost (in de Holzkuil) is in 2022 een Romeins villacomplex opgegraven.

Land van Rode (± 1100 tot 1815)

Herzogenrath, Kloosterrade, Kerkrade en de omliggende gebieden vormden gezamenlijk het 'Land van Rode'. Na 1815 evolueerden Kerkrade en Herzogenrath tot afzonderlijke steden. Maar ze behouden nog steeds een nauwe samenwerking onder de naam 'Eurode'.

Kloosterrade was oorspronkelijk een abdij die later uitgroeide tot de abdij van Rolduc. De hoofdingang van de abdij bevindt zich nog steeds richting Herzogenrath, terwijl de achteringang op Kerkrade gericht is. Rolduc vervulde een cruciale rol in de ontwikkeling van Kerkrade en in de vroegste exploitatie van steenkool.

ABDIJ ROLDUC

Oprichting Roda JC (1962)

Roda JC is voor veel inwoners een belangrijk onderdeel van hun leven. De club werd in 1962 opgericht als een fusie van Roda Sport (nov. 1954 fusie 'Kerkrade' en 'Bleijerheide') en Rapid JC (nov. 1954 fusie 'Rapid '54' en 'Juliana').

Culturele historie

Kerkrade staat ook wel bekend als 'Klankstad', een stad waar muziek en het verenigingsleven een belangrijke rol spelen. De herkomst van deze verenigingen is vaak terug te vinden in de mijntijd en de bijbehorende mijncultuur.

Kasteel Erenstein (1340)

Ook Kasteel Erenstein herinnert aan de periode van het Land van Rode. Het kasteel is gebouwd in de eerste helft van de 14e eeuw (1340).

KASTEEL ERENSTEIN

Tijd van oorlogen (1914 tot 1945)

Tijdens de eerste wereldoorlog werd de staatkundige grens voelbaar: aan de Nieuwstraat in Bleijerheide werd een ijzeren gordijn geplaatst om Nederland en Duitsland te scheiden.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de hele stad door de Duitsers geëvacueerd en zwaar beschadigd en geplunderd. Kerkrade was op 24 september 1944 de enige plaats in Zuid-Limburg die de Duitsers nog in handen hadden en werd pas op 5 oktober 1944 bevrijd.

Sluiting van de mijnen (midden jaren '70)

De mijnen sluiten hun deuren, wat een enorme impact heeft op de economische situatie van Kerkrade-Oost. Tussen 1940 en 1970 werden mensen grootschalig naar Kerkrade toegehaald om te werken in de mijnen. De stad kende een hoge welvaart. Midden jaren '70 werd 30 jaar welvarendheid in 12 maanden teniet gedaan. Er zijn nog veel symbolen van dit belangrijke tijdperk in Kerkrade-Oost zichtbaar, zoals Schacht Nulland, het mijnwerkersbeeld "d'r Joep" op de Markt en het Wereld Muziek Concours (WMC).

De fysieke identiteit: van historische linten tot moderne gebouwen

Binnen Kerkrade-Oost vormen enkele straten de structuur van de wijk. De historische linten nemen daarbinnen een bijzondere plek in, zoals de Pannesheiderstraat, de Bleijerheiderstraat en de Sint Pieterstraat. Daarnaast zijn er verschillende groene parken (zoals het Stadspark en het Berenbos) en pleinen met eigen voorzieningen te vinden (zoals het Doctor Ackensplein, Old Hickory plein en het Maria Gorettiplein).

Kerkrade-Oost kent een rijke geschiedenis (zie ook vorige pagina). Deze geschiedenis is nog steeds terug te zien in de wijk. Kenmerkende gebouwen die naar het verleden verwijzen zijn bijvoorbeeld Abdij Rolduc, Kasteel Erenstein, het Franciscaner klooster, de domaniale mijnschacht Nulland en de verschillende kerken en parochies. Tegelijkertijd zijn er ook toonaangevende moderne gebouwen te vinden, zoals Superlocal in de buurt Bleijerheide en het Discovery Museum in het Centrum.

In de wijk zijn verschillende voorzieningen te vinden, waaronder enkele supermarkten, huisartsen en een apotheek en restaurantjes. Daarnaast zijn er verschillende buurthuizen (Catharinahoes, Sjevrementhoes, Patronaat), een huis om jongeren een veilig thuis te bieden (het Credohuis), de huiskamer Ennuh, sportlocaties (waaronder 2 voetbalverenigingen) en speeltuinen (zoals het Prickbos). Bewoners maken daarnaast gebruik van voorzieningen in het centrum, zoals de HUB (bibliotheek en theater), het Discovery museum, verschillende cafés en restaurants, winkels en het station). Grotere steden in de regio zijn Heerlen en Aken.

Oude Lint – Bleijerheiderstraat

Kenmerkende gebouwen –
Mijnschacht Nulland

Winkel en huiskamer Ennuh

Speeltuin Prickbos

De sociale identiteit: een rijk verenigingsleven, buurtorganisaties & evenementen

Kerkrade-Oost kent een rijk verenigingsleven. Zo zijn er:

Veel muziekverenigingen, zoals Harmonie St. Aemiliaan Bleijerheide, Koninklijk Harmonieorkest Kerkrade, Kerkelijk zangkoor st. Caecilia Kerkrade centrum en Stichting Orgelkring Kerkrade

Sportverenigingen, zoals voetbalvereniging Chevremont en voetbalvereniging KvC Oranje

Scoutinggroep St. Willebrord

Carnavalsverenigingen, zoals 'D'r Kirchröatsjer Vasteloavends Verein Alaaf Kirchroa

Dialekverain Kirchröadsjer Plat

Schutterijverenigingen, zoals Schutterij Wilhelmina Bleijerheide en Kruisboogschutterij St. Sebastianus Bleijerheide.

In de wijk worden verschillende activiteiten georganiseerd. Grotere evenementen zijn het Wereld Muziek Concours en Klonetrekke met carnaval. Kleinere activiteiten zijn bijvoorbeeld Sjingbron Festival en de verschillende straat- en buurtfeesten (zoals het buurtfeest Holz), de activiteiten in het Catharinahoes, Sjevemethoes en het Patronaat en activiteiten vanuit de kerkgemeenschappen de voedseluitgifte en het koffiedrinken aan de Nassaustraat. Bewoners organiseren zich op verschillende manieren. Zo kent Kerkrade-Oost de oudste geregistreerde buurtvereniging van Nederland, de Bouwerwei.

Daarnaast is er een wijkplatform en een bewonersplatform voor Kerkrade-Oost. Kerkrade-Oost heeft verschillende ondernemers. Enkele typerende ondernemingen zijn Grivec Bros in Chevremont, die wereldwijd zelfgemaakte broeken verkopen en 'Sanne en Anne' die zelf kleding ontwerpen en produceren. Maar ook bijvoorbeeld Wiertz personeelsdiensten kent haar oorsprong in Kerkrade-Oost.

Foto: Facebook scouting st willibrord kerkrade

Foto: kvv1936

Foto: Peter Trompetter en Ellie Wijman

Hoe bewoners hun wijk typeren: opvallend, betrokken en eigenzinnig

Bewoners typeren hun wijk in ons onderzoek (enquête) als opvallend, hulpvaardig, betrokken en multicultureel. Daarnaast worden ook de woorden eigenzinnig en buitenstaander vaak gekozen. We hebben bewoners ook gevraagd hoe tevreden zijn over hun wijk. De algemene tevredenheid scoort een 2.8 (op een schaal van 5). Het meest tevreden zijn bewoners over de voorzieningen (3.2) en de onderlinge contacten in de buurt (3.1). Daarna volgen de tevredenheid over activiteiten (2.8), het groen in de wijk (2.6), de openbare ruimte (2.5) en de kind-vriendelijkheid van de buurt (2.4). Daarbij moet opgemerkt worden dat tijdens de straatinterviews is gebleken dat er niet alleen grote verschillen zijn tussen buurten, maar ook binnen buurten. De tevredenheid over de omgeving lijkt soms per straat te verschillen.

HOE WE AL WERKEN AAN

DE WIJK

Ook nu staat Kerkrade-Oost niet stil en wordt er hard gewerkt aan de ontwikkeling van de wijk. De kaart hiernaast geeft een aantal projecten weer die momenteel worden uitgevoerd. Enkele projecten worden hieronder en op de volgende pagina toegelicht.

VIE - Het programma VIE heeft de ambitie om de ervaren gezondheid in 2030 minimaal op Zuid-Limburgs niveau te brengen. Hiervoor zijn drie programmalijnen opgezet: gezonde jeugd, vitaal ouder worden en vitale wijken. Binnen deze programmalijnen worden projecten uitgevoerd vanuit een brede kijk, passend binnen het gedachtengoed van positieve gezondheid. Ook het sociaal programma Rolduckerveld maakt onderdeel uit van VIE. Daarnaast is VIE een accelerator voor vitaliteit en gezondheid in de regio.

Herontwikkeling schoollocaties - In Kerkrade-Oost zijn 6 basisscholen. Movare en de gemeente bekijken of het aantal locaties teruggebracht kan worden naar 3 centrale locaties.

Verduurzaming panden - Woningcorporaties verbeteren de woningen met een lager energielabel.

Herstel oude lint Bleijerheide & Nulland - De gemeente en woningcorporaties werken samen aan het opkopen van panden die in slechte staat zijn en geven die een nieuwe bestemming.

SUPERLOCAL - In 2021 is SUPERLOCAL opgeleverd. Superlocal is een circulaire gebiedsontwikkeling: materialen van twee leegstaande hoogbouwflats zijn hergebruikt voor de bouw van circa 130 nieuwe woningen en de inrichting van het openbare gebied. Dit innovatieve en toonaangevend project is gerealiseerd in samenwerking met een groot aantal organisaties, waaronder HEEMwonen, Gemeente Kerkrade, Stadsregio Parkstad, IBA Parkstad, verschillende bouwbedrijven en het Waterschap.

Herontwikkeling Rolduckerveld- De laatste jaren heeft de wijk Rolduckerveld het moeilijk. Geluiden uit de buurt dat er iets moet gebeuren hebben de woningcorporaties Wonen Zuid en HEEMwonen, de gemeente Kerkrade, de Provincie Limburg en de Stadsregio Parkstad Limburg ter harte genomen. Het besluit is genomen om het gebied te herontwikkelen. Voor het verder versterken van de uniciteit van Rolduckerveld wordt ingezet op de 4 onderscheidende waarden (groene buurt, Rijke historie, ontmoeting & saamhorigheid en Vitaliteit).

Masterplan Bleijerheide & Nulland | Rolduckerveld - Met bewoners, ondernemers en andere organisaties is voor Bleijerheide en Nulland een Masterplan opgesteld. De komende jaren werken de verschillende partijen samen aan het verbeteren van hun buurt. Ook binnen Rolduckerveld wordt gewerkt aan nieuwe samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld met de Tuinen van Zuid en Basisschool de Steltloper.

WELZIJN VAN BEWONERS

Brede welvaart

Om een beeld te krijgen bij het welzijn van de inwoners hebben we 'brede welvaart' als kader gebruikt. Brede welvaart omvat 'alles wat mensen van waarde vinden' en gaat over 8 thema's: (1) arbeid en vrije tijd, (2) subjectief welzijn, (3) materieel welzijn, (4) gezondheid, (5) wonen, (6) samenleving (7) veiligheid en (8) milieu (bron: Planbureau voor de Leefomgeving). Er is een data-analyse uitgevoerd om een beeld te krijgen hoe Kerkrade-Oost scoort.

Welzijnsniveau van de bewoners blijft achter

Het huidige welzijnsniveau van de bewoners scoort lager dan andere Limburgse en Nederlandse gemeenten, zo blijkt uit de data-analyse. Dit geldt voor alle thema's, met uitzondering van milieu. Hieronder geven we enkele conclusies weer, een uitgebreidere analyse is terug te vinden in de bijlagen.

In Kerkrade-Oost is de werkzame beroepsbevolking laag, hebben meer mensen een uitkering en is de laaggeletterdheid hoog. Ook de cijfers die betrekking hebben op de nieuwe generatie laten een negatief beeld zien: het aandeel voortijdige schoolverlaters en het risico op onderwijsachterstand bij kinderen is hoog. Het logische gevolg is dat de inkomens gemiddeld lager liggen. Dat heeft ook impact op de bestedingsruimte. Het aantal mensen dat moeite heeft om rond te komen is daarom hoog.

Meer bewoners dan gemiddeld hebben een ongezonde leefstijl. Het aandeel rokers en mensen met overgewicht is beduidend hoger. Daartegenover staat dat het overmatig alcoholgebruik juist lager is. De levensverwachting ligt lager.

De sociale cohesie blijft in de meeste buurten achter. In Kerkrade-Centrum en in Holz is de score wel gemiddeld. Dat geldt ook voor de buurtbetrokkenheid (de mate waarin bewoners zich betrokken voelen bij en deelnemen aan activiteiten in hun buurt). Het medeverantwoordelijkheidsgevoel (mate waarin bewoners zich verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van hun wijk) is zelfs bovengemiddeld. Het vrijwilligerswerk scoort echter in alle buurten weer beneden het gemiddelde.

Op het gebied van veiligheid is het totaal aantal geregistreerde misdrijven hoger. Opvallend is dat de onveiligheidsgevoelens en perceptie van delicten en dreiging in Kerkrade-Oost juist lager ligt.

Het aandeel koopwoningen en eengezinswoningen is laag. De woningvoorraad is op veel plaatsen verouderd, met name in Rolduckerveld. De cijfers over de omgeving laten een redelijk neutraal beeld zien. De afstand tot groen is daarentegen weer kleiner dan gemiddeld.

Verschillen tussen de buurten van Kerkrade-Oost

Als we wat verder inzoomen op de verschillende buurten, dan zien we dat vooral Rolduckerveld, Bleijerheide en Erenstein laag scoren, gevolgd door Chevremont en Nulland. Het centrum en Holz scoren iets beter. Voor het centrum moet verder opgemerkt worden dat Mucherveld (een buurt net buiten het kernwinkelgebied) waarschijnlijk ook laag scoort, maar dit valt niet op in deze cijfers omdat de analyse niet op dit niveau uitgevoerd is. In de bijlage is de uitsplitsing per buurt terug te vinden.

“Ik kom bij Ennúh een paar keer per week koffie drinken, iedereen is zo vriendelijk!”

Bewoners zijn positiever over hun leven en wijk

De bewoners van Kerkrade-Oot zijn positiever over hun wijk dan de resultaten uit de data-analyse laten zien. Dat blijkt zowel uit de uitkomsten van de enquête als uit de gesprekken die we op straat bij de pop-up locatie hebben gevoerd. In de enquête wordt alleen het thema 'veiligheid en milieu' negatief beoordeeld.

Bewoners waarderen vooral de levendigheid van de wijk en verwijzen daarbij naar de verschillende verenigingen en buurtinitiatieven, zoals de bingoavonden, buurtfeesten en de verschillende locaties voor ontmoetingen (zoals het Sjevemethoes, Catharinahoes en Ennúh). Belangrijkste aandachtspunt is dat de activiteiten vooral gericht zijn op ouderen. Veel bewoners uiten zorgen over de beperkte mogelijkheden voor kinderen en jongeren. Ook sommige voorzieningen zijn niet erg aantrekkelijk voor deze doelgroep. Zo is er een nieuwe zwembad, maar jongeren geven aan dat deze niet aantrekkelijk voor hen is.

De bewoners vinden de wijk een fijne en rustige plek om te wonen, zeker vanwege het groene karakter van de omgeving zoals de Anstelvallei en het stadspark/hertenpark. Bewoners waarderen ook de voorzieningen die in de wijk of in de nabijheid te vinden zijn. Daarbij noemen zij bijvoorbeeld de ruilwinkels, de gezondheidsvoorzieningen (zoals huisartsenposten en apotheken), de 6 basisscholen en het middelbaar onderwijs (Beroepscollege Holz en Martin Buber).

Bewoners waarderen de betaalbaarheid van de woningen, vooral in vergelijking met andere steden. Daartegenover staat echter dat de goedkope woningen ook een minder net publiek aantrekken.

Bewoners geven aan dat zij op elkaar letten en elkaar helpen als dat nodig is. Voorbeelden daarvan zijn de buurtapps en Buurtpreventie Teams die actief om de sociale cohesie te bevorderen en overlast te verminderen. Tegelijkertijd herkennen bewoners wel dat de wijk worstelt met sociale problemen, zoals eenzaamheid, afnemend respect voor elkaar, vergrijzing en de uitdagingen die gepaard gaan met de vele culturele verschillen binnen de wijk.

Daarnaast merken bewoners op dat er steeds meer mensen moeite hebben om in hun basisbehoeften te voorzien. Bovendien weten ze onvoldoende waar ze terecht kunnen voor ondersteuning en sluit het aanbod tussen instanties niet altijd op elkaar aan.

Het gebrek aan vertrouwen in de overheid en andere instanties draagt bij aan een gevoel van onzekerheid en frustratie. Dat gevoel is ook terug te vinden bij kleine ondernemers. Zij geven aan onvoldoende te weten wat de gemeente in de toekomst met ondernemers in Kerkrade-Oost wil, terwijl er juist veel aandacht naar de ondernemers van het centrum gaat.

Iedereen lijkt het erover eens te zijn dat het gevoel van onveiligheid het belangrijkste thema is voor dit ambitieplan. Er wordt veel overlast ervaren van dealers en er wordt gesproken over groepsintimidatie. Afvaldumpingen, de versteende omgeving, leegstaande en verloederde panden verergeren het probleem.

“Er zijn veel mensen hier die het niet breed hebben, maar we helpen elkaar allemaal. Er zijn veel ruilwinkels en tweedehandswinkels.”

“Mijn oma heeft een fantastische jeugd gehad, zij ging naar het buitenzwembad met haar vriendinnen, voor ons is er niets te doen.”

“Ik woon hier al 56 jaar en zou nooit meer weg willen.”

“Er is veel politie. Er hangen zelfs posters in mijn flat. We zoeken persoon x, als je hem ziet bel 112. Hoe denk je dan dat ik me voel..?”

Bewoners vinden andere thema's belangrijk dan de uitkomsten van de data-analyse

Onze ambitie is om het welvaarts- en welzijnsniveau van bewoners te verhogen en de leefbaarheid en veiligheid in de verschillende buurten te verbeteren. Dit betekent dat dat we een flinke inhaalslag moeten maken. Op de vraag wat dan prioriteit heeft, is geen eenvoudig antwoord te geven. De meningen van de bewoners komen immer niet overeen met de uitkomsten van de data-analyse. Dat is ook terug te zien in de tabel hiernaast. Bewoners geven vooral veiligheid, een gezonde omgeving en de kwaliteit van de woningen prioriteit. Vanuit de data-analyse kan geconcludeerd worden dat vooral arbeid & vrije tijd, materiele welvaart, gezondheid, subjectief welzijn en samenleven een hoge prioriteit zouden moeten hebben. Dit betekent dat het belangrijk is om ook aandacht te hebben voor bewustwording bij bewoners.

Toelichting op de data-analyse

Om een objectief beeld te krijgen zijn indicatoren samengesteld binnen de thema's die ook in de Brede Welvaartmonitor van CBS gehanteerd worden. Voor elke indicator is data verzameld op meerdere niveaus: buurt, wijk, gemeente, regio, provincie, land. De buurt-, wijk- en gemeentedata geven de situatie in Kerkrade-Oost weer, de andere drie niveaus dienen als benchmark om de data in perspectief te zien. Daarbij is de data voor elk niveau ontleend aan dezelfde bron (en dus met dezelfde definitie en meetmethode), om een valide vergelijking te borgen. In de data-analyse is gebruik gemaakt van data uit CBS Statline, BRP, de Gezondheidszorgatlas Zuid-Limburg, de Leefbarometer, Burgeronderzoek Parkstad en RIVM Statline.

Kerkrade-Oost	Data-analyse	Waardering bewoners			Prioritering Bewoners		
Arbeid & vrije tijd - werken, ontspannen, leren	--	4	3.7	3.6	#8	#6	#9
Materiele welvaart - Geld en spullen hebben	--	3.7			#10		
Gezondheid	--	3.4			#5		
Subjectief welzijn - Gelukkig voelen	--	3.9			#4		
Wonen - Goede woning hebben	-	3.8			#3		
Samenleven - Samen zijn en meedoen	--	3.7			#7		
Veiligheid	-	2			#1		
Milieu - Gezonde omgeving	+/-	2.7			#2		

Toelichting op tabel

- De kolom data-analyse laat zien hoe Kerkrade-Oost op basis van feitelijke data scoort op een bepaald thema ten opzichte van andere Limburgse en Nederlandse gemeenten.
- De kolom 'Waardering bewoners' laat zien hoe de bewoners van Kerkrade-Oost een bepaald thema waarderen op een schaal van 1 (heel slecht) tot 5 (heel goed). Deze kolom is gebaseerd op de uitkomsten van de enquête.
- De kolom 'Prioritering bewoners' laat zien wat bewoners de belangrijkste thema's vinden voor het ambitieplan (#1 = hoogste prioriteit, #10=laagste prioriteit). Deze kolom is gebaseerd op de uitkomsten van de enquête.

EEN NIEUWE VISIE VOOR KERKRADE-OOST

Van een onopvallende wijk naar een trotse wijk met een eigen karakter

Onze ambitie is om Kerkrade-Oost te transformeren van een onopvallende wijk naar een trotse wijk met een eigen karakter, waar iedereen kan zijn die hij wil zijn en waar bewoners zelf de regie pakken op hun eigen leven en naar elkaar omkijken. Dat hebben we vertaald in het hiernaast weergegeven visie statement.

PERSONOONLIJKE GROEI, GEMEENSCHAPPELIJK SUCCES

Samen bouwen we aan een vitale en inclusieve wijk waar bewoners zelfredzaam zijn en waar iedereen zich gehoord, gezien en gewaardeerd voelt. We omarmen eigenzinnigheid als motor voor vernieuwing, stellen daden boven woorden en betrokkenheid vormt de kern van een levendige gemeenschap waar vrijheid en creativiteit bloeien.

Betrokken, eigenzinnig & doeners

Voor de toekomst van Kerkrade-Oost hebben we 3 kernwaarden gekozen. We hebben deze gebaseerd op hoe bewoners hun wijk typeren. Deze kernwaarden geven aan wat we belangrijk vinden en wat we in Kerkrade-Oost willen versterken. Daarnaast vormen ze de ook de basis voor de manier waarop we met elkaar samenwerken.

WIJ ZIJN

BETROKKEN

We kijken naar elkaar om en werken samen aan de leefbaarheid van de wijk.

EIGENZINNIG

Een creatieve en ondernemende wijk waar je kunt zijn wie je bent.

DOENERS

Actie, daadkracht en tastbare resultaten staan centraal.

Betrokken

In Kerkrade-Oost is betrokkenheid de sleutel tot een levendige gemeenschap. We streven ernaar een hechte band te creëren waarin bewoners naar elkaar omkijken en elkaar helpen. Buurtverenigingen vormen het kloppend hart, waar we gezamenlijk werken aan het behouden van de warmte en levendigheid van onze wijk. Buurthuizen fungeren als ontmoetingsplekken, waar diverse activiteiten de sociale cohesie versterken en waar buurtbewoners elkaar inspireren en ondersteunen. We zijn niet slechts burens; we zijn een gemeenschap die samen bouwt aan een inclusieve en gastvrije leefomgeving waarin iedereen zich gehoord, gezien en gewaardeerd voelt.

Eigenzinnig

Kerkrade-Oost heeft een eigenzinnig karakter. In deze wijk komen de trots uit het verleden en vernieuwing samen. De inwoners en ondernemers in deze wijk waarderen bovenal vrijheid: de vrijheid om te zijn wie je bent. Creatieve en toonaangevende ondernemers floreren, waardoor de wijk een broedplaats wordt voor vernieuwing en zelfexpressie.

Doeners

In Kerkrade-Oost zijn actievelingen thuis, echte doeners en harde werkers. Hier draait het om doen in plaats van praten, met een duidelijke voorkeur voor korte termijn resultaten boven lange vergezichten. Zichtbare resultaten staan hoog in het vaandel, en dat komt tot uiting in het overvloedige vrijwilligerswerk dat deze gemeenschap kenmerkt. Het is een plek waar de kracht van daden en tastbare impact het verschil maken.

PERSOONLIJKE GROEI, GEMEENSCHAPPELIJK SUCCES

Werken aan de wijk

We benoemen 5 thema's waar we de komende jaren aan gaan werken. Deze thema's zijn gebaseerd op datgene wat bewoners belangrijk vinden en de aandachtspunten die uit de data-analyse zijn gekomen. We werken toe naar een vitale en inclusieve wijk waar:

- Het schoon, heel en veilig is
- Mensen regie over hun eigen leven kunnen en willen nemen
- Bewoners naar elkaar omkijken en samen initiatieven ontplooiën
- Bewoners gezond leven
- Het goed wonen is

Een wijk waar het schoon, heel en veilig is

We zorgen voor een wijk die schoon, heel en veilig is. Schoon, heel en veilig zijn geen luxe, maar het fundament voor een vitale en leefbare wijk. Een randvoorwaarde zodat kinderen onbezorgd kunnen spelen en dat ouderen 's avonds over straat kunnen lopen. Een randvoorwaarde om weer trots te kunnen zijn op de wijk. Trotse bewoners en organisaties dragen bij aan het schoon, heel en veilig houden van de wijk.

Een wijk waar zo veel mogelijk mensen de regie

over hun eigen leven kunnen en willen nemen

Kerkrade-Oost wordt gekenmerkt door een gemeenschap waarin het streven naar autonomie en eigen regie centraal staat. Mensen worden gedreven om actief deel te nemen aan het vormgeven van hun eigen levenspad. Bewoners worden aangemoedigd om hun eigen talenten en vaardigheden te ontwikkelen. We leggen daarbij de focus op de nieuwe generatie. Onderwijs speelt daarbij een belangrijke rol.

Een wijk waar bewoners naar elkaar

omkijken en samen initiatieven ontplooiën

We versterken het gevoel van saamhorigheid. Mensen leven niet alleen langs elkaar, maar echt met elkaar. Dat uit zich niet alleen in vriendelijke begroetingen op straat, maar ook in de vele initiatieven die gezamenlijk worden ontplooid. We focussen ons vooral op de jongeren en jongvolwassenen, omdat het aanbod daarvoor nog beperkt is. Verder blijven we de volwassenen en ouderen zo goed mogelijk ondersteunen.

Een wijk waar bewoners gezond leven

In Kerkrade-Oost zetten we in op een gezonde levensstijl. Bewoners worden actief betrokken bij educatieve programma's die gezonde voedingskeuzes, regelmatige lichaamsbeweging en een evenwichtige levensstijl bevorderen. Sportfaciliteiten bieden toegankelijke mogelijkheden voor bewoners om actief te blijven en sociale verbindingen te versterken. De wijk investeert ook in een gezonde leefomgeving met doordachte groene ruimtes, verbeterde luchtkwaliteit en duurzame initiatieven.

Een wijk waar het goed wonen is

We zorgen voor een gevarieerde woningmix die inspelt op de verscheidenheid aan bewoners in Kerkrade-Oost. We bieden een breed scala aan woonopties, met zowel huur- als koopmogelijkheden die toegankelijk zijn voor verschillende budgetten. We zetten specifiek in op woningen voor jongeren en jongen gezinnen, om die doelgroep opnieuw naar Kerkrade-Oost te trekken. Daarnaast zoeken we naar concepten om ook ouderen tot op latere leeftijd thuis te kunnen laten wonen.

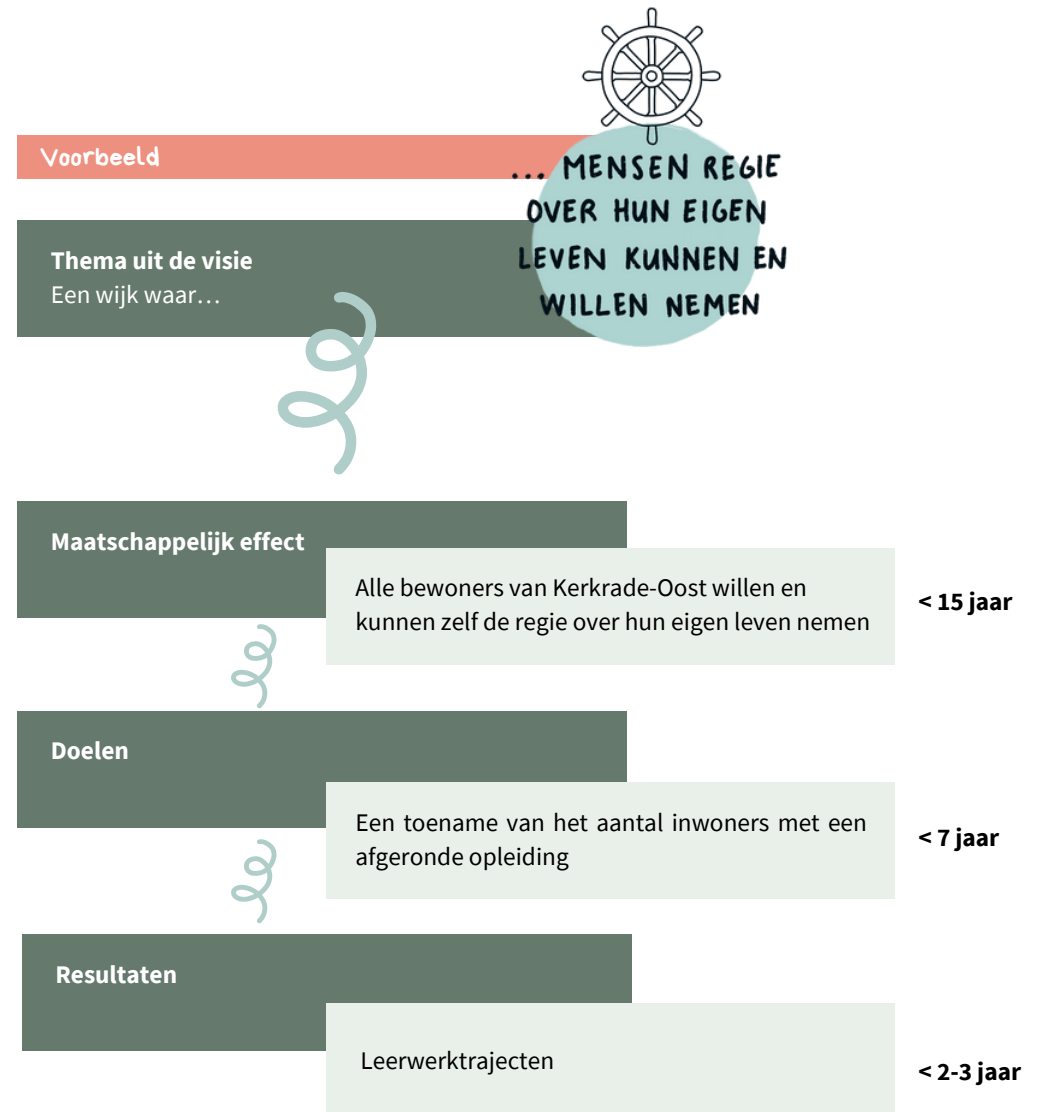

HOE WE DE VISIE WILLEN WAARMAKEN

Op de volgende pagina's werken we uit hoe we de komende jaren onze visie willen waarmaken. De 5 thema's staan daarbij centraal. Per thema geven we aan welk maatschappelijk effect we willen bereiken, welke doelen we willen realiseren en aan welke resultaten we werken.

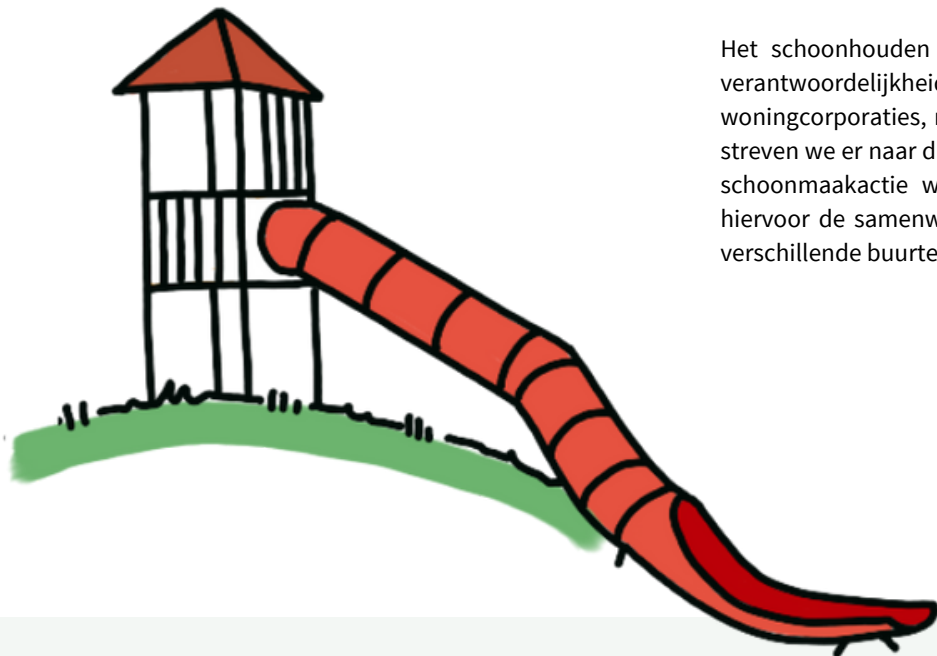
Het hiernaast weergegeven figuur geeft de relatie aan tussen de thema's uit de visie, de maatschappelijke effecten, de doelen en de resultaten. Het maatschappelijk effect is een blijvende verandering in de samenleving die bijdraagt aan onze visie. Dit effect realiseren we over een lange periode, zo' 15 jaar. Het doel gaat over de beweging die we willen creëren, zoals bijvoorbeeld. Deze doelen zijn afgeleid van het maatschappelijk effect en gaan over een middellange periode van zo'n 7 jaar. Het zijn de tussenstappen die nodig zijn om het effect dichterbij te brengen. De resultaten zijn de zaken die we op korte termijn willen realiseren en die bijdragen aan een specifiek doel. Dit gaat over een kortere periode van zo'n 2-3 jaar.

In dit ambitiedocument leggen we vast welke maatschappelijke effecten en doelen we willen bereiken. We geven ook een impressie van de resultaten waar we aan werken. In een volgende fase worden deze resultaten concreter uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat gericht is op de komende 2-3 jaar. In dit plan worden ook de doelen en effecten verder gekwantificeerd. Dat doen we in samenwerking met de partijen met wie we aan de specifieke doelen werken.

Een wijk waar het schoon, heel en veilig is

We willen dat alle bewoners van Kerkrade-Oost zich veilig voelen en hun leefomgeving waarderen. Daarom werken we aan de volgende doelen.

● **Doel: een schonere en beter verzorgde omgeving**

Voorbeeld: we willen het niveau van groenonderhoud verbeteren. Daarom bekijken we welke afspraken zijn gemaakt over het gewenste (groen-) onderhoudsniveau en of dit ook gerealiseerd wordt. Op basis daarvan kijken we of er aanvullende maatregelen gewenst zijn. Daarnaast willen we het zwerfafval aanpakken. Bewoners geven aan dat het zwerfafval zich vooral concentreert rondom specifieke gebieden, zoals bijvoorbeeld rondom specifieke flats. De afgelopen jaren is er door de gemeente en woningcorporaties al flink aan gewerkt om deze problematiek aan te pakken. Deze inspanningen worden doorgezet. De juridische mogelijkheden om richting bewoners maatregelen te nemen, lijken echter beperkter dan in andere gemeenten (zoals Heerlen). Daarom bekijken we wat we van andere gemeenten kunnen leren om onze mogelijkheden te vergroten.

Het schoonhouden van de wijk is niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente en de woningcorporaties, maar ook van bewoners. Daarom streven we er naar dat minimaal één keer per jaar een schoonmaakactie wordt georganiseerd. We zoeken hiervoor de samenwerking met bewoners binnen de verschillende buurten.

● **Doel: een veiligere omgeving**

Voorbeeld: we stellen samen met andere partijen een aanpak op om de omgeving sociaal veilig te maken, bijvoorbeeld door het aanpakken van verloederde panden en het verlichten van donkere straten en/of hoeken. De basis hiervoor vormt de aanpak die in Bleijerheide in gang is gezet met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (2023). De ervaringen in Bleijerheide worden vervolgens toegepast in andere buurten.

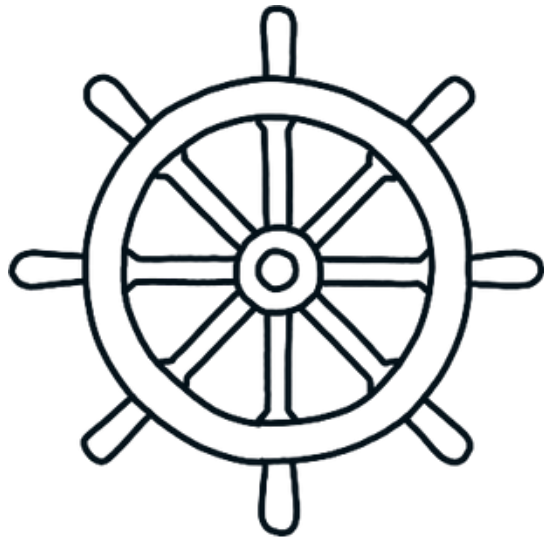
De afgelopen jaren is er al hard gewerkt aan het verbeteren van de veiligheid. De komende periode verkennen we welke extra maatregelen genomen kunnen worden om veiligheid te verbeteren. Hiervoor zoeken we de samenwerking met bijvoorbeeld de politie en handhaving. Daarbij richten we ons ook op de onderwerpen die door bewoners vaak genoemd zijn, zoals het aanpakken van de overlast door drugsdealers en het aanpakken van groepsintimidatie.

Ook op het gebied van veiligheid zoeken we de samenwerking op met bewoners. In Rolduckerveld en Bleijerheide zijn al buurtpreventieteams actief. Samen met bewoners gaan we kijken of we deze aanpak ook op kunnen zetten in andere buurten.

Een wijk waar zo veel mogelijk mensen de regie over hun eigen leven kunnen en willen nemen

We willen dat meer bewoners van Kerkrade-Oost zelf de regie over hun eigen leven willen en kunnen nemen. Daarom werken we aan de volgende doelen.

- **Doel: een afname van het aantal bewoners met laaggeletterdheid**

Voorbeeld: we willen aansluiten bij het gemeentelijk programma laaggeletterdheid en het uitvoeringsprogramma basisvaardigheden. Daarmee maken we gebruik van initiatieven zoals boekstart, het makkelijk lezen plein (PO), het Taalhuis, het Taalcafé, de leeskringen, Nederlands les (Impuls) en de taalgroepen in de wijk (Vista).

- **Doel: een toename van het aantal inwoners met een afgeronde opleiding**

Voorbeeld: we willen het aantal voortijdig schoolverlaters verlagen en goede loopbaan-oriëntatie op het middelbaar onderwijs bevorderen. We zetten ook in op de werk-leertrajecten. De nieuwe rol van gemeenschapshuizen kan daar een rol bij spelen, zoals bijvoorbeeld nu wordt uitgewerkt voor het Sjevemethoes.

- **Doel: een afname van het aantal inwoners met een uitkering**

Voorbeeld: we willen de arbeidsparticipatie verhogen door het mensontwikkelbedrijf Flexiforum door te ontwikkelen tot een regionale Werkhub. Daarnaast hebben we als samenwerkende organisatie de ambitie om een aantal wijkbewoners aan werk helpen binnen de eigen organisaties.

- **Doel: beter ontsluiten van de beschikbare voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden**

Voorbeeld: we willen de voorzieningenwijzer beter onder de aandacht brengen. We willen ook meer gebruik maken van de MEEdenkers (iemand die meedenkt over passende hulp en mee kan gaan naar een gesprek met een instantie).

- **Doel: verbeteren ondernemersklimaat**

Voorbeeld: we willen het ondernemerschap in Kerkrade-Oost stimuleren en de samenwerking tussen ondernemers versterken. Samen met ondernemers kijken we hoe zij een aantal gezamenlijke initiatieven kunnen ontplooien (zoals een pop-up locatie of gezamenlijke marketing). We starten bijvoorbeeld bij de ondernemers in Bleijerheide & Nulland. We zetten ook in op een regelmatig afstemming tussen de gemeente en de ondernemers, zodat zij ook beter op de hoogte zijn over de mogelijkheden om binnen Kerkrade-Oost te ondernemen. Samen met 'Beleef Kerkrade' kijken we hoe de ondernemers zich ook regionaal beter kunnen promoten. We stimuleren dat meer ondernemers zich in Kerkrade-Oost kunnen vestigen.

Een wijk waar bewoners naar elkaar omkijken en samen initiatieven ontplooiën

We willen dat meer bewoners van Kerkrade-Oost zich gewaard voelen en elkaar helpen. Daarom werken we aan de volgende doelen.

Doel: meer bewoners zetten zich in voor een leefbare wijk

Voorbeeld: we willen dat meer bewoners zich inzetten voor een vitale en leefbare wijk. Daarom willen we stimuleren dat meer bewoners vrijwilligerswerk doen. Bewoners willen over algemeen graag iets doen voor hun wijk, maar lopen aan tegen formele zaken die veel tijd opslokken: vergaderen, communicatie, vergunningen aanvragen, geldpotjes vinden, etc. Daarom willen we kijken of we de talenten van onze organisaties in kunnen zetten om bewoners te ondersteunen.

We willen ook samenwerken met de leerlingen van het VMBO Holz, bijvoorbeeld om te kijken of zij zich in kunnen zetten voor de wijk, bijvoorbeeld door te helpen in verzorgingstehuizen. Met de buurthuizen willen we kijken of er meer activiteiten georganiseerd kunnen worden voor jongeren. Jongeren worden daarbij actief betrokken. De activiteiten in het Credohuis (waar ook Impuls bij is betrokken) kunnen als voorbeeld dienen. Als betrokken partners organiseren we in samenwerking met de jongeren een aantal activiteiten tussen jongeren en ouderen in verzorgingstehuizen/buurtcentra.

Doel: meer bewoners voelen zich verbonden met hun wijk

Voorbeeld: we willen dat de sociale cohesie in Kerkrade-Oost toeneemt. We sturen daarom op een gezondere woningmix (koop/huur en prijsklassen) (zie ook het thea wonen). Daarnaast stimuleren we elke buurt om zelf leefregels op te stellen, in navolging op Bleijernheide & Nulland.

Doel: minder bewoners ervaren eenzaamheid

Voorbeeld: we willen dat minder bewoners eenzaamheid ervaren. Daarom blijven we onverminderd inzetten op het programma 'één tegen eenzaamheid' een product van de Kerkraadse coalitie: 'Kerkrade: samen tegen eenzaamheid'. De coalitie bestaat uit ruim dertig partijen. Deze zijn uiteenlopend van aard, zoals gemeente, zorgpartijen, welzijnswerk, woningstichtingen, bedrijfsleven, kunst en cultuur, huisartsen, Stichting de Positieve Stad en vertegenwoordiging van inwoners.

Een wijk waar bewoners gezond leven

We willen dat meer bewoners van Kerkrade-Oost gezonder leven en zich gezond voelen. Daarom werken we aan de volgende doelen.

● **Doel: een omgeving die een gezond leven beter stimuleert**

Voorbeeld: we willen een leefomgeving creëren die een gezond leven stimuleert. Zo willen we een pluktuin realiseren in Rolduckerveld, van alle speeltuinen rookvrije zones maken en elke buurt over minimaal 2 watertappunten laten beschikken. We werken ook toe naar een woonomgeving die uitnodigt tot bewegen, bijvoorbeeld door het lopen en fietsen aantrekkelijker te maken en door sporttoestellen in de openbare ruimte te plaatsen. Daarnaast gaan we actief aan de slag om meer groen toe te voegen, ook om de hittestress aan te pakken en de biodiversiteit te bevorderen.

● **Doel: een gezondere jeugd**

Voorbeeld: onze jongste inwoners willen we een zo goed mogelijke start geven door het intensiveren van het programma kansrijke start. Daarnaast stimuleren we de (basis-)scholen om te werken volgens de Gezonde School aanpak.

● **Doel: van zorgdomein naar sociaal domein**

Voorbeeld: als partners werken samen met de inwoners vanuit de gedachte van Positieve Gezondheid. We versterken de huidige samenwerking en starten een pilot 'zorggemeenschappen'/ pluswijk waarin we de eigen kracht en regie van de inwoners en buurt versterken. We sturen daarbij op een verschuiving van zorgdomein naar sociaal domein.

● **Doel: een gezonder aanbod**

Voorbeeld: we willen de vitaliteit en gezondheid van onze inwoners bevorderen, bijvoorbeeld door het aanbieden van gezonde voeding in de buurthuizen.

Een wijk waar het goed Wonen is

We willen dat bewoners in Kerkrade-oost zich thuis voelen in hun woning en woonomgeving. Daarom zetten we in op de volgende doelen.

Doel: een gezondere woningmix

Voorbeeld: we willen een gezonde verhouding tussen (a) koop-huur woningen en (b) verschillende huurklassen. Daarom willen we huurwoningen (middenhuur) aan de woningvoorraad toevoegen en nieuwe locaties aanwijzen voor nieuwbouwprojecten.

Doel: meer woningen voor jongeren, starters en gezinnen

Voorbeeld: we willen dat het aantal woningen voor jongeren, starters en gezinnen toeneemt. Daarom willen we de komende jaren een groot aantal koopwoningen voor starters en jonge gezinnen toevoegen en een aandeel van de aangeboden huurwoningen beschikbaar stellen voor jongeren.

Doel: meer passende huisvesting voor ouderen

Voorbeeld: we willen de doorstroming van ouderen naar passende huisvesting stimuleren door meer passende huisvesting (incl. woonomgeving) voor ouderen te creëren, die ook voorziet in langer thuiswonen. Uit een eerste pilot blijkt het op gang brengen van de doorstroming niet eenvoudig is en dat we wellicht op zoek moeten naar een meer creatieve andere aanpak.

Doel: beter passende verwijzingen voor specifieke doelgroepen

Voorbeeld: we willen meer sturen op basis van passende verwijzingen die leiden tot een betere match. Zo willen we voor koopwoningen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om specifieke doelgroepen voorrang te geven. Voor huurwoningen willen we een nieuw toewijzingsbeleid opstellen.

Doel: meer passende woonvoorzieningen en bijzondere woonconcepten

Voorbeeld: we willen meer woonvoorzieningen die aansluiten bij een specifieke doelgroep ('passende woonvoorzieningen'). Zo stellen we een WoonZorgvisie op en willen we een aantal woonzorgconcepten voor gemengd wonen realiseren ('samen leven'). Daarnaast willen we onderzoeken of we meer bijzondere woonconcepten kunnen realiseren en willen we locaties aanwijzen voor flexwoningen.

Doel: minder verpauperde en overlast-gevende panden

Voorbeeld: we willen dat het aantal verpauperde en overlast-gevende panden afneemt. We ronden het overzicht van verpauperde en overlast-gevende panden af en zoeken voor deze panden een nieuwe bestemming (Hiervoor sluiten we aan bij het VHV-fonds).

Doel: meer duurzame woningen

Voorbeeld: we willen stimuleren dat woningeigenaren aan de slag (kunnen) gaan om woningen te verduurzamen. Hiervoor stellen we een plan op. Daarnaast maken we inzichtelijk hoe de Transitie Visie Warmte uitgevoerd wordt in Kerkrade-Oost. We gaan ook verder met het verduurzamen van het corporatiebezit door alle rode labels weg te werken.

SAMENWERKING

Een aanpak die aansluit bij de waarden van Kerkrade-Oost

De afgelopen maanden hebben we met een groot aantal partijen gewerkt aan de totstandkoming van dit ambitiedocument. Deze samenwerking zetten we de komende jaren voort. We kiezen voor een aanpak die aansluit bij de kernwaarden van Kerkrade-Oost.

BELOFTES VAN PARTNERS

1.

We zetten ons langdurig in om de ambities waar te maken voor en met de bewoners.

2.

We tonen lef en laten zien dat dingen anders kunnen.

3.

We tonen daadkracht en gaan op zoek naar initiatieven die op korte termijn zichtbaar zijn.

Betrokken: We zetten ons langdurig in om de ambities waar te maken

De opgave is groot en complex. De initiatiefnemers spreken dan ook een langdurig commitment uit. We zoeken daarbij nadrukkelijk de samenwerking met andere partijen die actief zijn in de wijk en ook al hebben bijgedragen aan dit ambitieplan. Dit zijn bijvoorbeeld Movare, Kinderopvang Flow, VMBO Holz, Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning, Bewonersvereniging D'r Bouwerwei, Bewonersplatform Kerkrade Oost, Buurtteam Rolduckerveld, ondernemers, de Stichting samenwerkende ondernemers Chevremont en de Politie. Naast meer samenwerking tussen partners, zullen we ook op zoek gaan naar meer samenwerking tussen de verschillende domeinen, zoals het fysieke, sociale en veiligheidsdomein.

Eigenzinnig: We tonen lef en laten zien dat dingen anders kunnen

De uitdagingen van Kerkrade-Oost vereisen een extra inspanning. We willen lef tonen en laten zien dat dingen anders kunnen. Die aanpak is daarom nog niet definitief bepaald. In de komende jaren zullen we op het gebied van samenwerking experimenteren met wat wel en niet werkt. Soms betekent dit dat we een vernieuwend initiatief starten en soms betekent het dat we medewerkers moeten helpen om vanuit een andere grondhouding te denken. We willen voorkomen dat we een traditionele organisatiestructuur opzetten, waarvan het risico is dat die uiteindelijk niet tot de gewenste resultaten leidt.

Doen: We tonen daadkracht en gaan op zoek naar initiatieven die op korte termijn zichtbaar zijn

Bewoners zijn gericht snelle successen. We tonen daadkracht en gaan op zoek naar initiatieven die op korte termijn zichtbaar zijn voor de bewoners in Kerkrade-Oost. Dat doen we bijvoorbeeld door een project klein te starten binnen een specifieke buurt, ervaring op te doen en vervolgens uit te rollen in andere buurten. Om daadkrachtig te kunnen handelen, waken we voor een te zware organisatiestructuur: niet alle partijen hoeven in een vastgestelde organisatiestructuur plaats te nemen. Binnen projecten kunnen zij gezamenlijk werken aan heldere doelstellingen. We zorgen voor ruime bevoegdheden, zodat zij ook daadwerkelijk verantwoordelijkheid kunnen nemen. Vanuit het programma borgen we de effectieve inzet van capaciteit en middelen.

Betrekken van bewoners

Veel bewoners hebben meegewerkt om tot dit ambitieplan te komen. De samenwerking met bewoners zien we als één van de belangrijkste succesfactoren om de ambities uit dit plan waar te maken. Deze samenwerking willen we dus verder versterken. Omdat bewoners vooral betrokken zijn bij hun eigen buurt (en minder bij het grotere schaalniveau van Kerkrade-Oost) blijven we de komende jaren investeren in de participatiestructuren in de verschillende buurten. Voor Rolduckerveld en Bleijerheide & Nulland lopen deze initiatieven. We willen bekijken of we deze aanpak ook toe kunnen passen binnen andere buurten.

HET BELANG VAN COMMUNICATIE

Een communicatiestrategie met meerdere doelstellingen

We realiseren ons dat communicatie essentieel is om de doelstellingen van het ambitieplan te realiseren. Daarom geven we hieronder de kaders van onze communicatiestrategie weer. In deze strategie maken we onderscheid tussen verschillende doelstellingen, waaraan we ook verschillende doelgroepen koppelen:

- Betrekken van bewoners van de wijk Kerkrade-Oost
- Versterken van het imago van Kerkrade-Oost in de regio
- Kerkrade-Oost onder de aandacht brengen bij regionale, provinciale en landelijke stakeholders
- Aangesloten houden van alle netwerkpartners

Hieronder geven we een toelichting op deze doelgroepen en doelstellingen.

Betrekken van bewoners van de wijk Kerkrade-Oost

De eerste doelstelling is om bewoners en organisaties in Kerkrade-Oost actief te betrekken bij het verbeteren van de leefbaarheid van hun eigen woonomgeving. Dat doen we zoveel mogelijk op buurtniveau, zeker omdat bewoners zich meer verbonden voelen met hun eigen buurt dan met het schaalniveau van Kerkrade-Oost (zie ook de paragraaf over samenwerking). De afgelopen jaren zijn binnen verschillende buurten al enkele initiatieven opgestart.

Zo is bijvoorbeeld voor Rolduckerveld een huisstijl ontwikkeld en is er voor Bleijerheide & Nulland (naast een huisstijl) ook een buurtmagazine uitgebracht. De komende jaren breiden we de communicatie naar bewoners uit, omdat we ook in andere buurten aan de slag gaan. We kiezen richting bewoners altijd voor een positieve boodschap om het gevoel van trots aan te wakkeren. We experimenteren met verschillende communicatiemiddelen om verschillende doelgroepen aan te spreken, zoals de laaggeletterden, jongeren en de bewoners die geen Nederlands spreken. Daarnaast kijken we ook naar manieren om de meest kwetsbare bewoners te bereiken.

Verbeteren van het imago van Kerkrade-Oost in de regio

Onze tweede doelstelling is om het imago van Kerkrade-Oost in de regio te versterken. Bijvoorbeeld door het vertellen van verhalen over waarom het prettig is om te wonen, werken, ondernemen en recreëren in Kerkrade-Oost. Een van de kanalen die we kunnen inzetten is bijvoorbeeld "Beleef Kerkrade", maar de partners kunnen ook aan imagoverbetering werken via hun kanalen.

Kerkrade-Oost onder de aandacht brengen bij regionale, provinciale en landelijke stakeholders

De derde doelstelling is om Kerkrade-Oost ook bij stakeholders buiten Kerkrade op de kaart te zetten, bijvoorbeeld om aanspraak te maken op financiële steun vanuit de regio, provincie of het rijk. Belangrijke stakeholders zijn bijvoorbeeld de gemeenteraad, stadsregio Parkstad, Buurgemeenten (incl. Duitse gemeenten, de Provincie Limburg en het rijk (in het bijzonder enkele ministeries. Daarnaast willen we bracheorganisaties (zoals AEDS en ACTIZ) bereiken, ook om nieuwe samenwerkingspartners aan te spreken.

Zo werken we bijvoorbeeld binnen het programma VIE al met CZ samen. Om deze stakeholders te bereiken, zullen we ook het contact met de media intensiveren.

De communicatie naar externe stakeholders doen we zoveel mogelijk op wijkniveau in plaats van op buurtniveau. De boodschap is erop gericht een reëel beeld van Kerkrade-Oost te schetsen en om de successen van de verschillende initiatieven te delen. Omdat deze activiteiten om specifieke capaciteiten vragen, onderzoeken we of we iemand kunnen betrekken die ervaring heeft met lobbyactiviteiten en gevoel heeft voor de lokale situatie.

Aangesloten houden van alle netwerkpartners

De vierde doelstelling is om de medewerkers van de verschillende netwerkpartners te blijven betrekken. Zoals we omschreven in de paragraaf over samenwerking, verwachten we dat het aantal aangesloten organisaties toe blijft nemen. Het is belangrijk dat zij gemotiveerd blijven en weten welke ontwikkelingen er zijn binnen Kerkrade-Oost. Daarom benoemen we de deelnemende organisaties als een aparte doelgroep, die we bijvoorbeeld willen bereiken met een periodieke nieuwsbrief, podcast of radio Kerkrade Oost.

HET METEN VAN DE VOORTGANG

Monitoring

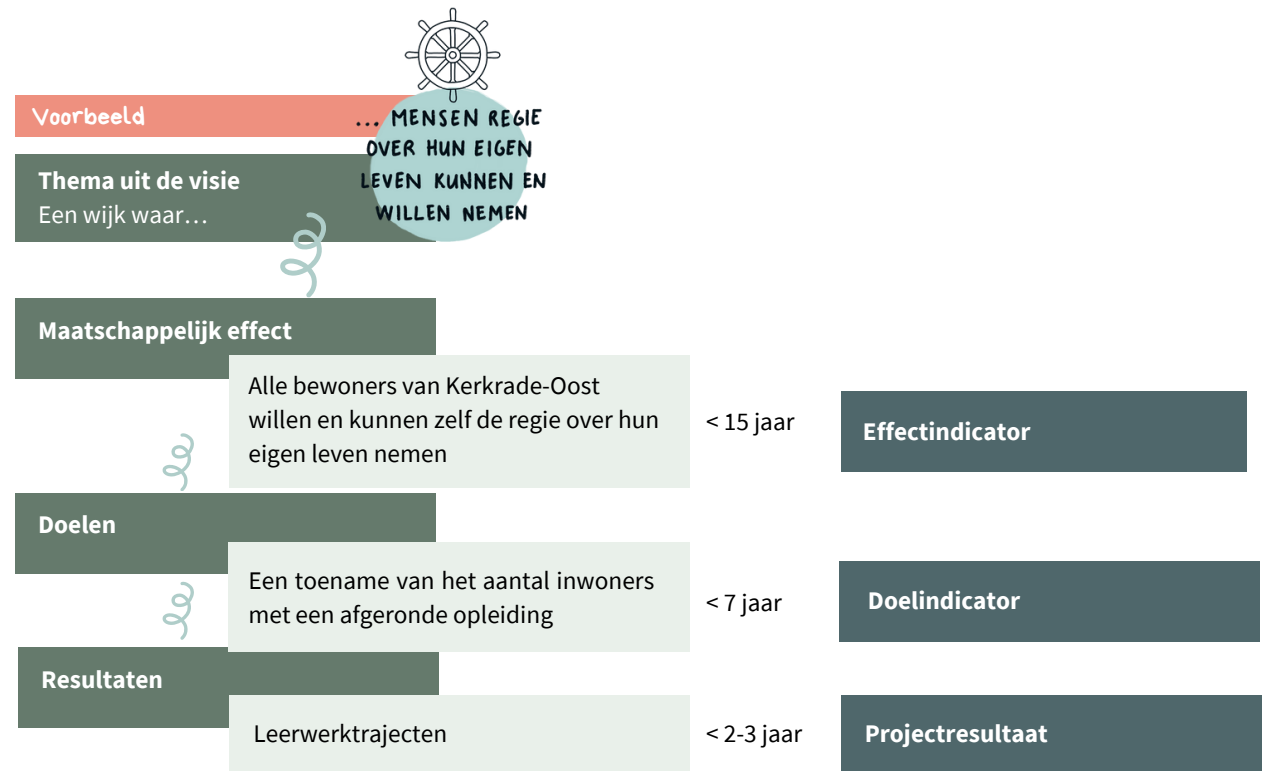
Om de ambities uit dit plan te realiseren is van verschillende partijen een flinke inspanning nodig in zowel tijd als geld. Natuurlijk willen we weten of we op de goede weg zijn. Daarom meten we de voortgang op verschillende niveaus.

Metten van de maatschappelijke effecten - De maatschappelijke effecten monitoren we over de langere termijn. We hopen deze maatschappelijke effecten over een termijn van zo'n 15 jaar te realiseren. Samen met de partners die aan het specifieke thema werken stellen we hiervoor één of meerdere effectindicatoren vast. Hiervoor gebruiken we de cijfers uit de data-analyse, zoals die ook voor dit ambitieplan is opgesteld. Tussentijds monitoren we of deze indicatoren al laten zien dat we de juiste richting op bewegen.

Metten van de doelen - De doelen monitoren we over de middellange termijn. We hopen deze doelen over een termijn van zo'n 7 jaar te realiseren. Samen met de partners die aan het specifieke doel werken stellen we hiervoor één of meerdere doelindicatoren vast. Hiervoor gebruiken we de cijfers uit de data-analyse, zoals die ook voor dit ambitieplan is opgesteld. Tussentijds monitoren we of deze indicatoren al laten zien dat we de juiste richting op bewegen.

Metten van de resultaten - Binnen de projecten monitoren de concrete resultaten van het project. Deze zijn duidelijk meetbaar: ze geven immers duidelijk aan wat we hebben gerealiseerd. Over deze resultaten kunnen we op korte termijn rapporteren (< 3 jaar).

Metten van specifieke interventies - Voor het meten van de effecten van specifieke interventies maken we mogelijk gebruik van externe kennis, zoals bijvoorbeeld van Hogeschool Zuyd. We zoeken daarvoor de samenwerking met andere gemeenten in de regio, zoals bijvoorbeeld Heerlen.

HET AMBITIEPLAN SAMENGEVAT

WIJ ZIJN

BETROKKEN

We kijken naar elkaar om en werken samen aan de leefbaarheid van de wijk.

EIGENZINNIG

Een creatieve en ondernemende wijk waar je kunt zijn wie je bent.

DOENERS

Actie, daadkracht en tastbare resultaten staan centraal.

KERKRADE - OOST

PERSOONLIJKE GROEI, GEMEENSCHAPPELIJK SUCCES

... HET
SCHOON, HEEL
EN VEILIG IS

... HET GOED
WONEN IS

... MENSEN REGIE
OVER HUN EIGEN
LEVEN KUNNEN EN
WILLEN NEMEN

We werken
aan een
wijk waar
...

... BEWONERS
GEZOND LEVEN

... BEWONERS NAAR ELKAAR
OMKIJKEN EN SAMEN
INITIATIEVEN ONTPLOOIEN

BELOFTES VAN PARTNERS

1.

We zetten ons langdurig in om de ambities waar te maken voor en met de bewoners.

2.

We tonen lef en laten zien dat dingen anders kunnen.

3.

We tonen daadkracht en gaan op zoek naar initiatieven die op korte termijn zichtbaar zijn.

AMBITIEPLAN EN ANDERE PROJECTEN

Het ambitieplan kan voor Kerkrade-Oost als toets document dienen voor andere projecten zoals bijvoorbeeld de woonzorg-visie, het Masterplan Bleijerheide & Nulland en Herontwikkeling Rolduckerveld. We werken buurtgericht, maar het moet passen in het grotere geheel.

Colofon

Opdrachtgevers

Gemeente Kerkrade
HEEMwonen
Wonen Zuid
Meander Groep
Impuls

Opdrachtnemer

Braining the Future

Foto's & Illustraties

Braining the Future
Rechtenvrije foto's, tenzij anders vermeld

Datum

Februari 2024

Status

Definitief

www.brainingthefuture.nl